

อัตมโนทัศน์ การแก้ปัญหาและพฤติกรรมก้าวร้าวของ นักศึกษามหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร

จินดาอร เงินสว่าง*

อรรถพล สุคนธาภิรมย์ ณ พัทลุง**

Jernsawag J, Sughondhabirom A. Self-concept, problem-solving and aggressive behavior of college students in Bangkok Metropolis. Chula Med J 2014 Jan –Feb; 58(1): 61 - 75

Background : *Aggressive behaviors in schools are one of the most serious problems in adolescents which are becoming increasingly more severe in Thai society. Therefore, self-concept and problem-solving with aggressive behavior are studied. An alternative approach is to prevent and resolve the problem.*

Objective : *To study the Self-concept, problems-solving, aggressive behaviors and factors related to self-concept, problems-solving and aggressive behaviors among students in a university in Bangkok.*

Design : *A cross – sectional descriptive study.*

Materials and Methods : *Data were collected from 101 students at the 1st - 4th year students of a university in Bangkok. Instruments used in this study included; 1) a demographic questionnaire; 2) Tennessee self-concept scales; 3) problem-solving inventory-PSI; 4) aggressive measure scales to examine factors associated with self-concept, problem-solving and aggressive behavior. Including the relationship between self-concept, problem-solving and aggressive behaviors in the samples. Statistical analyses included: the t-test, One way ANOVA and Spearman Rank Difference Method.*

* นิสิตปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสุขภาพจิต ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

** ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- Results** : *The mean of the self-concept, problem-solving and aggressive behavior scores were 267.24, 109.42 and 92.82 respectively. The factors related to aggressive behavior were status of the family. Problem-solving was related to aggressive behavior.*
- Conclusion** : *The researcher compared with other research found that the self-concept, problem solving were lower than the other samples and aggressive behavior was higher than other samples.*
- Research limitations** : *To collect data from all subjects without sampling. The samples are missing. May have a significant effect on the test and size estimation relationship.*
- Keywords** : *Self-concept, problem-solving, aggressive behavior.*

Reprint request: Sughondhabirorn A. Department of Psychiatry, Faculty of Medicine,
Chulalongkorn University, Bangkok 10330, Thailand.

Received for publication. March 12, 2013.

จินดาอร เจิ้นสว่าง, อรรถพล สุคนธาภิรมณ์ ณ พัทลุง. อัตมโนทัศน์ การแก้ปัญหาและพฤติกรรมก้าวร้าวของนักศึกษามหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร. *จุฬาลงกรณ์เวชสาร* 2557 ม.ค. – ก.พ.; 58(1): 61 – 75

- เหตุผลของการทำวิจัย** : ปัญหาพฤติกรรมก้าวร้าวในสถานศึกษาเป็นปัญหาที่มีมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันและทวีความรุนแรงมากขึ้นเรื่อย ๆ ดังนั้นจึงได้ทำการศึกษาอัตมโนทัศน์และการแก้ปัญหาที่มีต่อพฤติกรรมก้าวร้าวเพื่อที่จะเป็นแนว ทางและทางเลือกในการป้องกันและแก้ไขปัญหาดต่อไป
- วัตถุประสงค์** : เพื่อศึกษาอัตมโนทัศน์ การแก้ปัญหาพฤติกรรมก้าวร้าว และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับอัตมโนทัศน์ การแก้ปัญหาพฤติกรรมก้าวร้าวของนักศึกษา ของมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร
- รูปแบบการวิจัย** : การศึกษาวิจัยเชิงพรรณนา ณ จุดเวลาใดเวลาหนึ่ง
- ตัวอย่างและวิธีการศึกษา** : กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 - 4 ของมหาวิทยาลัยของรัฐบาลแห่งหนึ่ง จำนวน 101 คน เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามแบบตอบด้วยตนเอง ซึ่งประกอบด้วย 1) แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลทั่วไป 2) แบบวัดอัตมโนทัศน์ (Tennessee Self-concept Scale) ของอำไพ ศิริพิพัฒน์ ซึ่งพัฒนามาจากแบบวัดอัตมโนทัศน์ของ William H. Fitts 3) แบบประเมินการแก้ปัญหา (Problem-Solving Inventory-PSI) ของเฮียร์ชีย์ งามทิพย์วัฒนา ซึ่งพัฒนามาจากแบบประเมินการแก้ปัญหาของ Paul Heppner 4) แบบวัดพฤติกรรมก้าวร้าวของ ทิพย์วัลย์ สุทิน ซึ่งพัฒนามาจากแนวคิดของ Berkowitz, Buss and Bandura เพื่อทดสอบปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอัตมโนทัศน์ การแก้ปัญหาและพฤติกรรมก้าวร้าว รวมทั้งความสัมพันธ์ของอัตมโนทัศน์ การแก้ปัญหาและพฤติกรรมก้าวร้าวของกลุ่มตัวอย่างนี้ วิเคราะห์โดยใช้สถิติทดสอบ t-test, One way ANOVA และ The Spearman Rank Difference Method
- ผลการศึกษา** : อัตมโนทัศน์ การแก้ปัญหาและพฤติกรรมก้าวร้าวของกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 267.24, 109.42 และ 92.82 ตามลำดับ สถานภาพทางครอบครัวมีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักศึกษา และการแก้ปัญหามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมก้าวร้าว

- สรุป** : ผู้วิจัยได้ทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยกับงานวิจัยอื่นพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีอัตมโนทัศน์และการแก้ปัญหาต่ำกว่ากลุ่มตัวอย่างอื่น และมีพฤติกรรมก้าวร้าวสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างอื่น
- ข้อจำกัดงานวิจัย** : การเก็บข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างเป็นการเก็บทั้งหมด โดยไม่มีการสุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้มีตัวอย่างขาดหายไป อาจมีผลต่อการทดสอบนัยสำคัญ และการประมาณค่าขนาดของความสัมพันธ์
- คำสำคัญ** : อัตมโนทัศน์, พฤติกรรมก้าวร้าว, การแก้ปัญหา.

พฤติกรรมก้าวร้าวของวัยรุ่นเป็นปัญหาที่ยืดเยื้อมานานและยังหาทางแก้ไขปัญหาไม่ได้ ไม่ว่าจะเป็นการยกพวกตีกันระหว่างสถาบันคู่อริหรือการทะเลาะวิวาทกันทั้งในและนอกสถานการศึกษา ออกข่าวให้เห็นกันอยู่เป็นระยะและพบว่ามีความโน้มเพิ่มมากขึ้นในสังคมไทย⁽¹⁾ กลายเป็นปัญหาสังคมที่รุนแรง อันก่อให้เกิดความเสียหายทั้งต่อวัยรุ่นผู้กระทำเองและกับผู้อื่นที่มิได้มีส่วนเกี่ยวข้องด้วย⁽²⁾ อีกทั้งกระทำไปอย่างเปิดเผยในที่สาธารณะและไม่เกรงกลัวต่อความผิดทางสังคมและกฎหมายบ้านเมือง⁽³⁾ สาเหตุเหล่านี้จะทำให้การศึกษาเล่าเรียนไม่ประสบผลสำเร็จมากเท่าที่ควร⁽⁴⁾ จึงเป็นสิ่งที่น่าศึกษาต่อไปว่ามีปัจจัยใดบ้างที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมก้าวร้าว ซึ่งควรที่จะรับแก้ไขอย่างเร่งด่วน หากปล่อยไว้บุคคลอื่นจะเดือดร้อน⁽⁵⁾

การศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับความก้าวร้าวของสถานิต รัตตัญญู⁽⁶⁾ พบว่านักเรียนปกติทั่วไปมีมีโนภาพแห่งตนด้านรวมแต่ละด้านชัดเจนกว่านักเรียนที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว สรรสุดา มีชั้นช่วง⁽⁷⁾ พบว่าตัวแปรที่มีอิทธิพลเชิงสาเหตุทางตรงและทางอ้อมต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียน ได้แก่ เพศ เขตที่อยู่อาศัยและอ้อมโนทัศน์สุมิตรา นิธิสินประเสริฐ⁽⁸⁾ พบว่าอ้อมโนทัศน์มีความสัมพันธ์เชิงลบกับพฤติกรรมก้าวร้าว เสาวนีย์ บุญสูง⁽⁹⁾ พบว่าอ้อมโนทัศน์เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของบุคคลซึ่งจะแสดงออกมาตามการรับรู้ที่มี จิตรลดา เสงทับทิม⁽¹⁰⁾ ได้กล่าวสรุปงานวิจัยไว้ว่าพนักงานที่ไม่สามารถจัดการปัญหาได้อย่างถูกต้อง ก่อให้เกิดแรงกระตุ้นที่จะนำไปสู่อารมณ์ที่ส่งผลในแง่ลบและผลที่ตามมาคือพนักงานจะเกิดพฤติกรรมต่อต้าน แสงทอง ไชยเมืองขึ้น⁽¹¹⁾ พบว่าการทำหน้าที่ของครอบครัวด้านการแก้ปัญหาที่มีความสัมพันธ์ลบกับพฤติกรรมก้าวร้าว สมฤดี เชี่ยวฉาย⁽¹²⁾ พบว่าพฤติกรรมการเผชิญปัญหาที่ไม่เหมาะสม ก็มักจะแสดงออกในรูปของพฤติกรรมทางลบ อุษณีย์ โพธิสุข⁽¹³⁾ พบว่าในการเผชิญปัญหาต้องอาศัยการรับรู้ความสามารถแห่งตนอันช่วยทำให้บุคคลเกิดการแสดงพฤติกรรมที่นำไปสู่การจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสมตามแต่สถานการณ์

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องและความสัมพันธ์ของอ้อมโนทัศน์ การแก้ปัญหาและพฤติกรรมก้าวร้าวของนักศึกษาในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาแห่งหนึ่ง ผลจากการศึกษาครั้งนี้คาดว่าจะประโยชน์ต่อพ่อแม่ ผู้ปกครองในการตระหนักถึงการอบรมเลี้ยงดู ปลูกฝังทัศนคติ ที่ดีให้แก่บุตรหลาน เพื่อเป็นการป้องกันปัญหาพฤติกรรม ตลอดจนเป็นทางเลือกของสถาบันการศึกษาในการป้องกันและทวีความรุนแรงในการเกิดพฤติกรรมก้าวร้าวของนักศึกษาที่จะเกิดขึ้นต่อไป

วิธีการศึกษา

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณแบบพรรณนา ณ จุดเวลาใดเวลาหนึ่ง (Cross-sectional Descriptive Study) โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 – 4 ที่กำลังศึกษาอยู่ในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร จำนวน 101 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบวัดอ้อมโนทัศน์แบบประเมินการแก้ปัญหาและแบบวัดพฤติกรรมก้าวร้าว โดยการศึกษาได้ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยของคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร ชั้นปีที่ 1 - 4 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 101 คน การเก็บข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างเป็นการเก็บทั้งหมด โดยไม่มีการสุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนประชากรได้มาจากการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของทาโร ยามาเน (TARO YAMANE) โดยให้มีค่าความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ ร้อยละ 5

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
N แทน ขนาดของประชากร

e แทน ความน่าจะเป็นของความผิดพลาดที่ยอมรับได้ (ในที่นี้ใช้ .05)

การคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ยามาเน่ (Yamane) ได้ดังนี้

$$\begin{aligned} N &= 295 \\ &= \frac{295}{1 + 295(.05)^2} \\ &= 169.78 \end{aligned}$$

ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 169.78 คน

เนื่องจากทางมหาวิทยาลัยมีมาตรการจัดการนักศึกษาที่มีพฤติกรรมทะเลาะวิวาทโดยการให้นักศึกษาพ้นจากสภาพนักศึกษา จำนวนนักศึกษาจึงไม่แน่นอน และมีจำนวนลดน้อยลงเรื่อย ๆ ผู้วิจัยจึงใช้วิธีการเก็บข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างเป็นการเก็บทั้งหมด โดยไม่มีการสุ่มตัวอย่าง

แบบสอบถามที่ใช้มีทั้งหมด 4 ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลทั่วไป

ส่วนที่ 2 แบบวัดอัตมโนทัศน์ (TENNESSEE SELF-CONCEPT SCALE) แปลโดย อำไพ ศิริพิพัฒน์⁽¹⁴⁾ พัฒนามาจากแบบวัดอัตมโนทัศน์ของ WILLIAM H. FITTS เป็นแบบวัดชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 100 ข้อ ประกอบด้วยข้อความที่แสดงถึงอัตมโนทัศน์โดยส่วนรวมจำนวน 90 ข้อ ซึ่งเป็นข้อความทางบวก 45 ข้อ และข้อความในทางลบ 45 ข้อ ในข้อความทั้งหมดนี้สามารถนำไปประเมินอัตมโนทัศน์ได้ทั้งหมด 8 ด้าน ได้แก่ ความเป็นเอกลักษณ์ ด้านความพึงพอใจในตนเอง ด้านพฤติกรรม มีข้อความด้านละ 30 ข้อ ส่วนด้านร่างกาย ด้านศีลธรรมจรรยา ด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสังคม มีข้อความด้านละ 18 ข้อ และเป็นข้อความที่แสดงถึงอัตมโนทัศน์ด้านการวิชาชีพวิชาการตนเองจำนวน 10 ข้อ ข้อคำถามในบางข้อจะมีความคาบเกี่ยวกันในรายด้าน ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่น (Coefficient of reliability) ของคะแนนด้านต่าง ๆ อยู่ระหว่าง .72 - .85 ค่าความเที่ยงตรงของแบบทดสอบ (Concurrent validity)

อยู่ระหว่าง .44 - .72 ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นโดยวิธี Coefficient Alpha ของ Cronbach เท่ากับ .85 สุวิมล จอดพิมาย⁽¹⁵⁾ คะแนนอัตมโนทัศน์โดยรวมจำนวน 90 ข้อ มีพิสัย 90 ถึง 450 คะแนน ผู้ที่ได้คะแนนสูงแสดงว่ามีอัตมโนทัศน์ในด้านดี ส่วนผู้ที่ได้คะแนนต่ำแสดงว่ามีอัตมโนทัศน์ทางด้านไม่ดี ผู้วิจัยได้แบ่งระดับของอัตมโนทัศน์จากการใช้ $\bar{X} \pm SD$ ออกเป็น 3 ระดับ คือ สูง ปานกลางและต่ำ

ส่วนที่ 3 แบบประเมินการแก้ปัญหา (Problem-Solving Inventory-PSI) ของเจียร์ซัย งามทิพย์วัฒนา และคณะ⁽¹⁶⁾ พัฒนามาจากแบบประเมินการแก้ปัญหาของ Paul Heppner ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 35 ข้อ ซึ่งวัดแก้ปัญหาใน 3 ลักษณะคือ 1. Problem solving confidence 2. Approach-avoidance style 3. Personal control มีลักษณะเป็นแบบเรียงลำดับ (ordinal rating scale) แบบ 6 มาตรา ในกลุ่มข้อคำถามมีทั้งเชิงบวกและเชิงลบ ซึ่งใช้ทดสอบในประชากรทั่วไป ผู้ที่ได้คะแนนรวมที่ต่ำหมายถึงความสามารถในการแก้ปัญหาได้ดื่กว่ากลุ่มที่ได้คะแนนสูง และคะแนนการแก้ปัญหารายด้านได้แบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ความมั่นใจในการแก้ปัญหา (problem solving confidence), ลักษณะการเผชิญหรือหลบเลี่ยงปัญหา (approach-avoidance style) และความเชื่อว่าที่มาของปัญหาเกิดจากตนเองหรือปัจจัยภายนอก (personal control) โดยมีค่าความเที่ยงเชิงความสอดคล้องภายในแบบแอลฟา (Alpha reliability coefficient) ระหว่าง .72 ถึง .85 ผู้ที่ได้คะแนนรวมที่ต่ำหมายถึงความสามารถในการแก้ปัญหาได้ดื่กว่ากลุ่มที่ได้คะแนนสูง ผู้วิจัยได้แบ่งระดับของการแก้ปัญหา จากการใช้ $\bar{X} \pm SD$ ออกเป็น 3 ระดับ คือ สูง ปานกลางและต่ำ

ส่วนที่ 4 แบบวัดพฤติกรรมก้าวร้าวของทิพย์วัลย์ สุทิน⁽²⁾ พัฒนามาจากแนวคิดของ Berkowitz, Buss and Bandura มีลักษณะเป็นมาตราประเมิน 5 ระดับ (4 - 0) จำนวน 58 ข้อ ซึ่งใช้ในประชากรกลุ่มวัยรุ่น มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธี test-retest เท่ากับ .8604 ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นโดยวิธี Coefficient Alpha

ของ Cronbach เท่ากับ .9472 ผู้ที่ได้คะแนนสูงแสดงว่ามีพฤติกรรมก้าวร้าวสูง ส่วนผู้ที่ได้คะแนนต่ำแสดงว่ามีพฤติกรรมก้าวร้าวต่ำ ผู้วิจัยได้แบ่งระดับของพฤติกรรมก้าวร้าว จากการใช้ $\bar{X} \pm SD$ ออกเป็น 3 ระดับ คือ สูง ปานกลางและต่ำ

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistic) ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ความถี่ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเพื่ออธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา ใช้สถิติเชิงอนุมาน (inferential statistic) การทดสอบ t-test, One way ANOVA และ The Spearman Rank -Difference Method ทำการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอัตมโนทัศน์ การแก้ปัญหาและพฤติกรรมก้าวร้าว โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติไว้ที่น้อยกว่า .05

ผลการศึกษา

ข้อมูลส่วนบุคคลของนักศึกษา

ตารางที่ 1. แสดงข้อมูลส่วนบุคคลของนักศึกษา (N = 101)

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ	ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
เพศ					
ชาย	76	75.2	1. ต่ำกว่า 3,000 บาท	25	24.8
หญิง	25	24.8	2. 3,001 - 5,000 บาท	35	34.7
อายุ (mean = 20.48, min = 18 , max = 26)					
ผลการเรียน (GPA)					
1. น้อยกว่า 2.00	17	16.8	3. 5,001 - 7,000 บาท	19	18.8
2. 2.01 - 2.50	24	23.8	4. ตั้งแต่ 7,001 ขึ้นไป	22	21.8
3. 2.51 - 3.00	42	41.6	(mean = 5,783.17, min = 1,000 , max = 22,000)		
4. ตั้งแต่ 3.01 ขึ้นไป	18	17.8	สถานภาพทางครอบครัว		
(mean = 2.64, min = 1.70 , max = 4.00)					
ระดับชั้นปีที่ศึกษา					
1. ระดับชั้นปีที่ 1	59	58.4	1. บิดามารดาอยู่ด้วยกัน	67	66.3
2. ระดับชั้นปีที่ 2	11	10.9	2. บิดามารดาอยู่ต่างที่	13	12.9
3. ระดับชั้นปีที่ 3	7	6.9	3. บิดามารดาแยกกันอยู่	14	13.9
4. ระดับชั้นปีที่ 4	24	23.8	4. บิดาและ/หรือมารดาถึงแก่กรรม	7	6.9

จากจำนวนประชากรที่ศึกษาจำนวน 101 คน ตามตารางที่ 1

จากจำนวนประชากรที่ศึกษาจำนวน 101 คน พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศชายจำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 75.2 อายุอยู่ระหว่าง 19 - 22 ปี จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 60.4 อายุเฉลี่ย 20.48 ปี ส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1 จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 58.4 สาขาวิชาที่ศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในสาขาวิชาเทคโนโลยีโลจิสติกส์และการจัดการระบบขนส่ง จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 50.5 ส่วนใหญ่ได้รับค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือน 3,001 - 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 34.7 ค่าใช้จ่ายที่ได้รับในแต่ละเดือนเฉลี่ย 5,783.17 บาท ผลการเรียนเฉลี่ยส่วนใหญ่ได้ 2.51 - 3.00 จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 41.6 ผลการเรียนเฉลี่ย 2.64 ส่วนใหญ่บิดามารดาอยู่ด้วยกันจำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 66.3 และพักอาศัยอยู่กับบิดาและ/หรือมารดาจำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 67.3

อัตมโนทัศน์ การแก้ปัญหา และพฤติกรรมก้าวร้าวของนักศึกษา

คะแนนเฉลี่ยของอัตมโนทัศน์ การแก้ปัญหาและพฤติกรรมก้าวร้าว ตามตารางที่ 2

จากการประเมินจากแบบวัดอัตมโนทัศน์พบว่าอัตมโนทัศน์ของกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยอัตมโนทัศน์โดยรวมเท่ากับ 267.24 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 6.78 ร้อยละ 15.8 มีอัตมโนทัศน์โดยรวมอยู่ในระดับต่ำและร้อยละ 11.9 มีอัตมโนทัศน์โดยรวมอยู่ในระดับสูง จากแบบประเมินการแก้ปัญหาพบว่าการแก้ปัญหากลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 109.42 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 8.16 ร้อยละ 12.9 มีการแก้ปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับต่ำและร้อยละ 13.9 การแก้ปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับสูง จากแบบวัดพฤติกรรมก้าวร้าวพบว่าพฤติกรรมก้าวร้าวของกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 92.82 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 49.44 ร้อยละ 23.8 มีพฤติกรรมก้าวร้าวอยู่ในระดับต่ำและร้อยละ 18.8 มีพฤติกรรมก้าวร้าวอยู่ในระดับสูง

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอัตมโนทัศน์การแก้ปัญหาและพฤติกรรมก้าวร้าวของนักศึกษา

พบว่าระดับชั้นปีที่ศึกษา และสถานภาพทางครอบครัวมีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $p < 0.05$ ตามตารางที่ 3

นักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เมื่อพิจารณาตามระดับชั้นปีที่ศึกษาพบว่านักศึกษาระดับชั้นปีที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมก้าวร้าวมากกว่านักศึกษาระดับชั้นปีที่ 1, 2 และ 4 ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาตามสถานภาพทางครอบครัวพบว่านักศึกษาที่บิดามารดาที่อยู่ด้วยกัน มีคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมก้าวร้าวมากกว่านักศึกษาที่บิดามารดาที่ไม่ได้อยู่ด้วยกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ความสัมพันธ์ระหว่างอัตมโนทัศน์ การแก้ปัญหาและพฤติกรรมก้าวร้าวของนักศึกษา

พบว่าการแก้ปัญหากับพฤติกรรมก้าวร้าวมีความสัมพันธ์กันตามตารางที่ 4

การแก้ปัญหามีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมก้าวร้าว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .493

วิจารณ์

ผู้วิจัยได้ทำการเทียบคะแนนด้วยค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานจากงานวิจัยอื่นที่ใช้เครื่องมือวัดเดียวกัน จากผลการศึกษาพบว่าคะแนนเฉลี่ยอัตมโนทัศน์โดยรวมมีค่าเท่ากับ 267.24 (SD = 6.78) ต่ำกว่าคะแนนอัตมโนทัศน์ของคนไทย⁽¹⁷⁾ ซึ่งแบ่งตามช่วงอายุที่ตรงกับอายุของกลุ่มตัวอย่างคือช่วงอายุต่ำกว่า 20 ปี มีคะแนนเฉลี่ยอัตมโนทัศน์โดยรวมมีค่าเท่ากับ 320.32 (SD = 26.33) และช่วงอายุ 21 - 30 ปีมีคะแนนเฉลี่ยอัตมโนทัศน์โดยรวมเท่ากับ 329.89 (SD = 27.68) นอกจากนั้นยังมีการแบ่งตามอาชีพ ซึ่งกลุ่มนักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยอัตมโนทัศน์โดยรวมเท่ากับ 321.91 (SD = 27.49) และต่ำกว่าค่าคะแนนเฉลี่ยอัตมโนทัศน์ของนักเรียนอาชีวศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่⁽¹⁸⁾ ซึ่งมีค่าเท่ากับ 344.64 (SD = 35.97) แต่ไม่ได้หมายความว่ากลุ่มตัวอย่างจะรับรู้สิ่งต่างๆ ได้ไม่ดีเนื่องจากประชากรที่ศึกษาอยู่ในช่วงวัยรุ่นตอนปลาย การประเมินความรู้สึกที่มีต่อตนเองจึงอาจจะยังไม่แน่นอน พบว่าบุคคลมีแนวโน้มที่จะมีอัตมโนทัศน์ในทางที่ดีขึ้นเมื่ออายุมากขึ้น เนื่องจากมีพึงพอใจในตนเองสูงขึ้น หรืออาจเป็นปฏิกิริยาตอบสนองที่บุคคลใช้ในการปฏิเสธความเป็นจริงเกี่ยวกับตนเองได้ หากบุคคลนั้นไม่ประสบความสำเร็จในการดำรงชีวิต⁽¹⁷⁾ อัตมโนทัศน์ด้านการวิพากษ์วิจารณ์ตนเองของกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยที่มากกว่าคะแนนเฉลี่ยอัตมโนทัศน์ของคนไทยเพียงเล็กน้อย หมายถึงความกล้าที่จะยอมรับความจริงเกี่ยวกับตนเอง

ตารางที่ 2. อัฒมโนทัศน์ การแก้ปัญหา และพฤติกรรมก้าวร้าวของนักศึกษา

	คะแนนน เต็ม	\bar{X}	SD	ระดับ (%)		คะแนนน เต็ม	\bar{X}	SD	ระดับ (%)		
				ต่ำ	กลาง				สูง	ต่ำ	กลาง
อัฒมโนทัศน์โดยรวม	450	267.24	6.78	15.8	72.3	11.9	109.42	8.16	12.9	73.3	13.9
อัฒมโนทัศน์รายด้าน											
ด้านร่างกาย	90	54.20	5.51	14.9	70.3	14.9	36.22	6.91	11.9	76.2	11.9
ด้านศีลธรรมจรรยา	90	52.38	3.79	13.9	75.2	10.9					
ด้านส่วนตัว	90	54.41	3.73	14.9	73.3	11.9					
ด้านครอบครัว	90	53.42	3.13	15.8	70.3	13.9					
ด้านสังคม	90	54.53	4.05	11.9	80.2	7.9					
ด้านความเป็น เอกลักษณ์	150	90.23	4.15	17.8	68.3	13.9					
ด้านความพึงพอใจ ในตนเอง	150	88.95	5.66	13.9	74.3	11.9					
ด้านพฤติกรรม	150	89.75	5.52	15.8	71.3	12.9					
ด้านวิพากษ์วิจารณ์ตนเอง	50	30.44	2.32	22.8	59.4	17.8					

ตารางที่ 3. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอัตมโนทัศน์ การแก้ปัญหาและพฤติกรรมก้าวร้าวของนักศึกษาเมื่อทดสอบ t-test และ One way ANOVA

ปัจจัย	พฤติกรรมก้าวร้าว				ปัจจัย	พฤติกรรมก้าวร้าว			
	\bar{X}	SD	t/F	p		\bar{X}	SD	t/F	p
เพศ					ระดับชั้นปีที่ศึกษา				
1. ชาย	94.80	49.98	.700	.485	1. ชั้นปีที่ 1	97.12	40.50	2.794	.044*
2. หญิง	86.80	48.27			2. ชั้นปีที่ 2	84.18	54.15		
อายุ					3. ชั้นปีที่ 3	130.71	59.61		
1. ค่ำกว่า 18 ปี	91.43	41.80	1.037	.358	4. ชั้นปีที่ 4	75.17	58.72		
2. 19 - 22 ปี	97.61	45.58			ค่าใช้จ่ายที่ได้รับแต่ละเดือน				
3. ตั้งแต่ 23 ปีขึ้นไป	79.00	66.58			1. น้อยกว่า 3,000 บาท	98.76	40.61	1.146	.334
ผลการเรียน					2. 3,001 - 5,000 บาท	90.14	50.73		
1. น้อยกว่า 2.00	104.18	43.71	.468	.705	3. 5,001 - 7,000 บาท	77.26	49.95		
2. 2.01-2.50	93.63	49.90			4. ตั้งแต่ 7,001 บาทขึ้นไป	103.77	55.25		
3. 2.51-3.00	87.33	48.90			สถานภาพทางครอบครัว				
4. มากกว่า 3.00	93.83	56.93			1. บิดา มารดาอยู่ด้วยกัน	100.39	51.29	2.200	.030*
					2. บิดามารดาไม่ได้ อยู่ด้วยกัน	77.91	42.45		

*. Correlation is significant at the 0.05 level .

ตารางที่ 4. ความสัมพันธ์ระหว่างอัตมโนทัศน์ การแก้ปัญหาและพฤติกรรมก้าวร้าวของนักศึกษา โดยใช้สถิติ The Spearman Rank Difference Method

ตัวแปร		p-value	r
อัตมโนทัศน์	การแก้ปัญหา	.694	-.040
อัตมโนทัศน์	พฤติกรรมก้าวร้าว	.758	.031
การแก้ปัญหา	พฤติกรรมก้าวร้าว	.000	.493**

** . Correlation is significant at the 0.01 level

ทั้งในด้านดีและไม่ดี แสดงให้เห็นถึงเรื่องความซื่อสัตย์ และมีความเชื่อมั่นในตัวเอง พบว่าอัตมโนทัศน์ด้านการ วิพากษ์วิจารณ์ตนเองนั้นมีแนวโน้มที่จะลดลงตามวัย เนื่องด้วยรุ่นนั้น จะเป็นคนกล้าเปิดเผยตนเอง และรับฟังคำ วิพากษ์วิจารณ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับตนเองได้มากกว่า แต่เมื่อ อย่งเข้าสู่วัยผู้ใหญ่บุคคลจะมีการพัฒนาอัตมโนทัศน์ด้าน

อื่น ๆ ในทางที่ดีขึ้น เนื่องจากประสบความสำเร็จในด้าน ต่าง ๆ (17)

อัตมโนทัศน์ประกอบด้วยความเชื่อ ทศนคติ การรับรู้ทั้งหมดที่ทุกคนมีเกี่ยวกับตนเองในด้านต่าง ๆ เมื่อคิดว่าตนเป็นคนเช่นไร บุคคลจะปฏิบัติและแสดงออกไปตามที่คิด (19) ซึ่งมีอิทธิพลที่สำคัญต่อการควบคุมการ

แสดงออกของพฤติกรรมของบุคคล เป็นองค์ประกอบสำคัญของบุคลิกภาพ⁽²⁰⁾ ความรู้สึกนึกคิดและทัศนคติที่บุคคลมีต่อตนเองในด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม ทั้งในทางดีและไม่ดี อัทมโนทัศน์ยังเปลี่ยนแปลงไปตามประสบการณ์ที่บุคคลได้รับจากการดำเนินชีวิตประจำวัน ความสัมพันธ์กับสังคมและสิ่งแวดล้อม⁽⁸⁾ ซึ่งแต่ละคนย่อมมีประสบการณ์ที่แตกต่างกัน⁽⁵⁾ นอกจากนั้นการอบรมเลี้ยงดูจากครอบครัว สัมพันธภาพในครอบครัวและสภาพแวดล้อมของโรงเรียน เป็นปัจจัยที่สัมพันธ์กับอัทมโนทัศน์⁽¹⁴⁾ และมีส่วนช่วยเปลี่ยนอัทมโนทัศน์ของคนอยู่บ้าง⁽⁸⁾

การแก้ปัญหาของกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 109.42 (SD = 8.16) มีค่าสูงกว่าเกณฑ์ปกติของ Heppner⁽²¹⁾ ที่มีคะแนนเฉลี่ยของการแก้ปัญหาเท่ากับ 76.90 (SD = 22.90), Varvel⁽²²⁾ ที่มีคะแนนเฉลี่ยของการแก้ปัญหาเท่ากับ 79.50 (SD = 17.22), Salami & Aremu⁽²³⁾ ที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยของการแก้ปัญหาเท่ากับ 82.93 (SD = 6.01) และ Macnair & Elliott⁽²⁴⁾ ที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยของการแก้ปัญหาเท่ากับ 86.67 ซึ่งค่าคะแนนสูงบ่งบอกถึงการแก้ปัญหาที่ไม่ดี แสดงว่านักศึกษาที่มีการจัดการกับปัญหาได้ไม่ดี Gaier⁽²⁵⁾ กล่าวว่าองค์ประกอบที่เพิ่มพูนความสามารถในการแก้ปัญหา คือ การฝึกให้นักเรียนมีความคิดเชิงวิจารณ์เรียนรู้เกี่ยวกับมโนทัศน์มาก ๆ สอดคล้องกับสิริอนุสรณ์ สุวี⁽²⁶⁾ พบว่าการเผชิญปัญหายังต้องอาศัยการรับรู้ความสามารถแห่งตนที่นำไปสู่การจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสมตามแต่สถานการณ์ บุคคลที่เชื่อว่าตนเองมีความสามารถในการจัดการปัญหาได้ มักเลือกใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบมุ่งแก้ปัญหา ในขณะที่บุคคลที่คิดว่าตนเองไม่สามารถจะจัดการกับปัญหาได้ มักใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบมุ่งอารมณ์⁽²⁷⁾ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับทักษะการแก้ปัญหา⁽²⁸⁾ ในแต่ละคนจะแตกต่างกันออกไปบางคนเริ่มจากการลองผิดลองถูกไปเรื่อย ๆ จนกว่าจะพบวิธีการที่ถูกต้อง⁽²⁹⁾ สมฤดี เขียวฉาย⁽¹²⁾ พบว่าพฤติกรรมการเผชิญปัญหาที่ไม่เหมาะสม ไม่สามารถเอาชนะต่อปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นได้ เมื่อสามารถที่จะแก้ไขปัญหา

ก็มักจะแสดงออกในรูปของพฤติกรรมทางลบ นอกจากนี้ความสามารถในการแก้ปัญหาที่ยั่งยืนอยู่กับอิทธิพลของสิ่งแวดล้อม เช่น การเลี้ยงดู ฐานะเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวอีกด้วย ซึ่งเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้นตรงกับแนวคิดของ Lazarus & Folkman⁽²⁷⁾ ที่กล่าวว่าวิธีการเผชิญกับปัญหาของแต่ละบุคคลแตกต่างกันออกไป และจะประสบความสำเร็จในวิธีเผชิญปัญหามากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับความเชื่อทางบวกที่ประกอบด้วยทักษะทางสังคม การสนับสนุนทางสังคมและแหล่งทรัพยากรต่าง ๆ

พฤติกรรมก้าวร้าวของกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 92.82 (SD = 49.44) มีค่าสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมก้าวร้าวของสิริพัช ชำนาญ⁽¹⁸⁾ ซึ่งมีค่าเท่ากับ 87.09 (SD = 44.60) และสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมก้าวร้าวของนิภาพรรณ ต่อชาว⁽¹⁹⁾ ซึ่งมีค่าเท่ากับ 88.68 (SD = 49.70) แสดงถึงความมีพฤติกรรมก้าวร้าวมากกว่ากลุ่มตัวอย่างอื่น ๆ ที่เคยมีการศึกษานอกจากนั้นพรทิพย์ ทองธานี⁽³⁰⁾ พบว่าปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรงของวัยรุ่นประกอบด้วย ปัจจัยทางครอบครัว เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัวไม่ราบรื่น สร้างความรู้สึกในทางลบ ท้อแท้ ผิดหวังเป็นเหตุให้กลายเป็นเด็กเกรี้ยวได้ การเลี้ยงที่ผิดวิธีของครอบครัว ไม่ว่าจะเป็นการเลี้ยงดู หรือการประพฤติปฏิบัติตัวของพ่อแม่ผู้ปกครอง ขาดความเอาใจใส่จากครอบครัว⁽⁴⁾ การเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย⁽³¹⁾ แบบใช้อำนาจ⁽³²⁾ จึงต้องใช้วิธีก้าวร้าวเพื่อดึงความสนใจจากบิดามารดา⁽³³⁾ เด็กที่ไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่จะเห็นคุณค่าในตนเองต่ำ หุนหันพลันแล่น⁽¹⁹⁾ ปัจจัยต่อมาคือปัจจัยทางสิ่งแวดล้อม เช่น การที่เด็กในวัยเจริญเติบโตได้พบประสบการณ์การถูกรุกรานทางกาย ทางวาจา ทำให้เกิดกดดันภายในและโต้ตอบกลับด้วยความรุนแรง การเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีที่ใช้ในการติดต่อสื่อสาร เช่น อินเทอร์เน็ต โทรศัพท์วิทยุ⁽³⁴⁾ เมื่อครอบครัวไม่สมบูรณ์ขาดผู้นำที่คอยให้คำปรึกษา ทำให้นักเรียนไม่รู้จักเลือกสื่อต่าง ๆ หรือไม่รู้จักคิดวิเคราะห์ในการชมสื่อประเภทโทรทัศน์นำมาสู่สาเหตุที่ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรม

ก้าวร้าว⁽³¹⁾ และปัจจัยสุดท้ายคือ ปัจจัยด้านสังคมในโรงเรียนและสถานศึกษา เกิดความกดดันจากการที่ครูใช้อำนาจเกินเหตุกับเด็ก⁽³⁾ อาจเนื่องมาจากอารมณ์ของวัยรุ่นรุนแรงเต็มไปด้วยความเชื่อมั่นในตนเอง ในบางครั้งจึงมีความขัดแย้งกับผู้ใหญ่ อันจะเป็นแรงผลักดันในการกระทำพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม⁽³⁵⁾ และปัจจัยในสถานศึกษาที่สำคัญอย่างหนึ่งเพื่อน⁽³⁶⁾ ซึ่งตรงกับวิสิทธิ์ คลังสิน⁽³⁷⁾ ที่พบว่าสาเหตุพฤติกรรมก้าวร้าวที่เกิดจากการคบเพื่อนได้แก่ ต้องการสร้างจุดเด่นใหม่ในหมู่เพื่อน ต้องการแก้แค้นแทนเพื่อน

ปัจจัยระดับชั้นปีที่ศึกษา และสถานภาพทางครอบครัวมีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมก้าวร้าวของกลุ่มตัวอย่าง สอดคล้องกับงานวิจัยของรุ่งฤดี แก้วคง⁽⁵⁾ และพรทิพย์ ทองธานี⁽²¹⁾ พบว่านักศึกษาที่มีระดับชั้นปีต่างกัน มีพฤติกรรมก้าวร้าวต่างกัน นกตล สุวิมล⁽¹⁹⁾ พบว่านักศึกษาที่มีระดับชั้นปีต่างกันมีความเห็นด้านพฤติกรรมต่างกัน ซึ่ง สถาพร ทิวทอง⁽³⁸⁾ พบว่าการมีความเห็นหรือทัศนคติที่ดีจะมีแนวโน้มไม่ใช้ความรุนแรง อาจเนื่องมาจากเมื่ออยู่ในชั้นปีที่สูงขึ้นกลุ่มเพื่อนจะเข้ามามีอิทธิพลมากขึ้นเกิดการเลียนแบบทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมก้าวร้าว และเวลาที่มาเรียนมีมากกว่าเวลาที่อยู่กับผู้ปกครองและพยายามหาต้นแบบเพื่อนที่จะเลียนแบบให้ตัวเองดูเด่นเป็นที่ยอมรับของเพื่อนในกลุ่ม⁽³¹⁾ และทะนง สุขเกษม⁽³⁹⁾ พบว่าเพื่อนเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรม โดยเพื่อนจะยกเรื่องของการรักสถาบันเป็นข้ออ้างทำให้วัยรุ่นเกิดอารมณ์อีกเหมิมมีความกล้าที่จะไปทะเลาะวิวาทกับสถาบันอื่น⁽³³⁾ และนอกจากนั้นยังมีการยึดเหนี่ยวกับกลุ่มมาก และได้รับแรงเสริมจากเพื่อน⁽³²⁾ ซึ่งการให้แรงเสริมทำให้พฤติกรรมก้าวร้าวคงทนและมีความเข้มข้นขึ้น นอกจากนี้ตามหลัก แรงเสริมจะทำหน้าที่กระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมก้าวร้าวง่ายขึ้นและจะคงอยู่ในระยะเวลาานทั้งสองอย่างนี้จะส่งผลให้เกิดความก้าวร้าวในระดับสูง⁽⁴⁰⁾

ส่วนสถานภาพทางครอบครัวตรงกับภักดี ปรีชาประพาฬวงศ์⁽³⁶⁾ ที่ศึกษาพบว่าเยาวชนที่มีสถานภาพอยู่ร่วมกันของครอบครัวต่างกัน มีพฤติกรรมก้าวร้าว

ต่างกันนั้นพบว่าการที่ได้อยู่ร่วมกันของบิดามารดาจะช่วยให้อารมณ์ที่มีที่ปรึกษาที่ดี และอาจนำไปสู่การแก้ปัญหาและการแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมได้ เป็นสิ่งที่จำเป็นที่ช่วยป้องกันการเกิดพฤติกรรมก้าวร้าวของวัยรุ่นได้⁽⁴¹⁾ เนื่องจากพ่อแม่ผู้ปกครองที่อธิบายเหตุผลต่าง ๆ จะช่วยทำให้เด็กรู้จักเรียนรู้ที่จะควบคุมตนเองได้และควรใช้เหตุผล สามารถแยกสิ่งที่ดีและไม่ดีได้อย่างถูกต้องเหมาะสม แต่ในปัจจุบันครอบครัวส่วนใหญ่จะให้ความสำคัญกับการแสวงหาทรัพย์สินของทางรูปธรรมมากกว่าความสำคัญทางจิตใจ ทำให้วัยรุ่นขาดความอบอุ่นในครอบครัว อีกทั้งยังต้องเผชิญกับความรุนแรงในครอบครัวที่มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น ครอบครัวใดที่พ่อแม่ต้องอยู่ร่วมกัน แต่ยังคงมีความขัดแย้งกันมีการทะเลาะวิวาทตบตีกัน ยิ่งเพิ่มปัญหาในสภาพจิตใจของเด็กมากกว่าที่พ่อแม่จะแยกกันอยู่หรือหย่าขาดจากกัน⁽⁴²⁾ ทำให้เกิดการเลียนแบบนำพฤติกรรมก้าวร้าวไปใช้

จากการศึกษาข้างพบว่า การแก้ปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมก้าวร้าวมีความสัมพันธ์กัน ซึ่งตรงกับแสงทอง ไชยเมืองชื่น⁽¹¹⁾ พบว่าการทำหน้าที่ของครอบครัวด้านแก้ปัญหาเท่านั้น มีความสัมพันธ์ด้านลบกับพฤติกรรมก้าวร้าว ประไพพรรณ ภูมิจุฒิสาร⁽⁴³⁾ กล่าวว่าวัยรุ่นที่ไม่สามารถปรับตัวได้จะนำไปสู่ความคิด อารมณ์และพฤติกรรมที่เป็นปัญหา คือ พฤติกรรมก้าวร้าวนั่นเอง จิตรลดา เสงทับทิม⁽¹⁰⁾ ที่สรุปไว้ว่าพนักงานที่ไม่สามารถจัดการปัญหาได้อย่างถูกต้อง ก่อให้เกิดแรงกระตุ้นที่จะนำไปสู่อารมณ์ที่ส่งผลในแง่ลบและผลที่ตามมาคือพนักงานจะเกิดพฤติกรรมต่อต้านสมถิติ

สรุป

นักศึกษามีอัตมโนทัศน์ มีคะแนนเฉลี่ยอัตมโนทัศน์โดยรวมเท่ากับ 267.24 การแก้ปัญหาของกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 109.42 พฤติกรรมก้าวร้าวของกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 92.82 สถานภาพทางครอบครัวมีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักศึกษาอย่างมีนัย

สำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และการแก้ปัญหาที่มีความสัมพันธ์ด้านบวกกับพฤติกรรมก้าวร้าว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อจำกัดการวิจัย

การเก็บข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างเป็นการเก็บทั้งหมด โดยไม่มีการสุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้มีตัวอย่างขาดหายไป มีผลต่อการทดสอบนัยสำคัญ และการประมาณค่าขนาดของความสัมพันธ์

ข้อเสนอแนะ

จึงควรที่จะพัฒนาในเรื่องของการแก้ปัญหาไม่ว่าจะเป็นวิธีการจัดการต่อปัญหา ลักษณะการเผชิญปัญหาแนวทางที่ถูกต้องในการแก้ไขปัญหาดัง ๆ เพื่อที่จะปลูกฝังให้เด็กและวัยรุ่นรู้จักควบคุมดูแลตนเอง มีการแสดงออกอย่างเหมาะสม รู้จักการให้อภัยไม่แสดงความก้าวร้าว

อ้างอิง

1. กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข. คู่มือคลายเครียด. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2542
2. ทิพย์วัลย์ สุทิน. การลดพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนวัยรุ่นโดยรูปแบบการปรับพฤติกรรมด้วยปัญญา [วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต]. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539
3. หรรษา แก้วพูลปกรณ์. ผลของการฝึกควบคุมความโกรธและทักษะทางสังคมที่มีต่อการลดพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนอาชีวศึกษา [วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต]. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541
4. วิมล สุวรรณมณี. การเปรียบเทียบมโนภาพแห่งตนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอาชีวศึกษาที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว เป็นกลุ่มและนักเรียนอาชีวศึกษาทั่วไป [วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต]. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทร์วิโรฒ, 2527

5. รุ่งฤดี แก้วคง. พฤติกรรมของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคพัทลุง [วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต]. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2552
6. สานิต รัตตัญญู. การเปรียบเทียบมโนภาพแห่งตนและสภาพแวดล้อมของโรงเรียนตามการรับรู้ของนักเรียนที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวและไม่ก้าวร้าวในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร [วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต]. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ, 2533
7. สรรสุดา มีชิ้นช่วง. ปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ [วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต]. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2544
8. สุมิตรา นิธิสินประเสริฐ. ปัจจัยด้านสุขภาพจิตกับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนวัยรุ่นในกรุงเทพมหานคร [วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต]. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหิดล, 2540
9. เสาวนีย์ บุญสูง. การเปรียบเทียบอัตมโนทัศน์ของนักเรียนชายกับนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทิงวิทยาคม จังหวัดเชียงราย [วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต]. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2542
10. จิตรลดา เสงทับทิม. ความสัมพันธ์ระหว่างความเครียดในงาน กลยุทธ์การจัดการความเครียด และพฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงานของพนักงานธนาคารกรุงเทพ จำกัด(มหาชน) ในจังหวัดเชียงใหม่ [วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต]. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2551
11. แสงทอง ไชยเมืองชื่น. การทำหน้าที่ของครอบครัวและพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กวัยรุ่นในจังหวัดลำปาง

- [วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต]. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2548
12. สมฤดี เขียรฉาย. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพ MBTI พฤติกรรมการเผชิญปัญหาและอัตราการขาดงานของพนักงาน: ศึกษาเฉพาะกรณีบริษัทเอกชนแห่งหนึ่ง [วิทยานิพนธ์-ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต]. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2544
 13. อุษณีย์ โพธิ์สุข, สุเมตตา คงสง, จิรพงษ์ ข่ายเพชร, สมยศ ชมพูแสง, อุษณีย์ บุรณะเชษฐกุล. การจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษด้านทักษะการคิดระดับสูง. รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎมนตรี, 2544
 14. อำไพ ศิริพิพัฒน์. ความนึกคิดเกี่ยวกับตน. วารสารครุศาสตร์ 2515 ส.ค.- พ.ย.; 56: 91-103
 15. สุวิมล จอดพิมาย. ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่ออำนาจภายใน-ภายนอก อัตมโนทัศน์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลเซนต์หลุยส์ [วิทยานิพนธ์-ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต]. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2537
 16. เขียรชัย งามทิพย์วัฒนา. ความเครียดและรูปแบบการแก้ปัญหาของนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 3 คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล. วารสารสมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย 2543 ม.ค.-มี.ค.; 45(1):59-69
 17. สุธันหา ยิ้มแย้ม, กอบกุล พันธุ์เจริญวรกุล. การศึกษาเกณฑ์ปกติเกี่ยวกับอัตมโนทัศน์ของคนไทย รายงานการวิจัย. เชียงใหม่: คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2533
 18. สิริพัช ข่านาญ. อัตมโนทัศน์ การสนับสนุนทางสังคมและพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนอาชีวศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่ [วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต]. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2552
 19. นิภาพรรณ ต่อชาว. ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูกับพฤติกรรมก้าวร้าวในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดเชียงใหม่ [วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต]. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2547
 20. รัตนา ไกรสีหนาด. การศึกษาเปรียบเทียบอัตมโนทัศน์สุขภาพจิต และความพึงพอใจในงานของพยาบาลวิชาชีพกับพยาบาลเทคนิค [วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต]. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2533
 21. Heppner PP. The Problem Solving Inventory (PSI): Manual. Palo Alto, CA: Consulting Psychologists, 1988
 22. Varvel SJ. Gender role Conflict, Problem-Solving Appraisal and the Psychological Functioning of Firefighters [dissertation]. Missouri: Northwest Missouri State University, 2009
 23. Salami SO, Aremu AO. Relationship Between Problem-Solving Ability and Study Behavior Among School-Going Adolescents in Southwestern Nigeria. Nigeria: Department of Guidance & Counselling, University of Ibadan, 2002
 24. Macnair RR, Elliott TR. Self-Perceived Problem-Solving Ability, Stress Appraisal and Coping over Time. J Res Pers 1992 Jun; 26(2): 150-64
 25. Gaier EL. The role of knowledge in problem-solving. Progressive Education 1953 Mar; 30(1): 138-41
 26. สิริฉวีพร สุวี. ความสามารถในการพยากรณ์ของการรับรู้ความสามารถของตนเองและการได้รับการสนับสนุนทางสังคมต่อพฤติกรรมการเผชิญปัญหาของวัยรุ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ [วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต]. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2548
 27. Lazarus RS, Folkman S. Stress, Appraisal and

- Coping. New York: Springer, 1984
28. จุฑามาศ พิบูลอาลักษณ์. การมองในแง่ดีและพฤติกรรม การเผชิญปัญหาของพนักงานในโรงงาน อุตสาหกรรม [วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต]. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2551
 29. สิริกุล จุลศรี. การศึกษารูปแบบพฤติกรรมก้าวร้าวของนักศึกษาแพทย์ปีที่ 4 ของคณะ แพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล [วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต]. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหิดล, 2533
 30. พรทิพย์ ทองธานี. ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรม ก้าวร้าวของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียน สวนอนันต์ในเขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร [วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต]. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, 2550
 31. ทรงศักดิ์ เนียมเปีย. แนวการปรับพฤติกรรมก้าวร้าว ของนักเรียน: กรณีศึกษาโรงเรียนวังน้ำคู้ศึกษา จังหวัดพิษณุโลก [วิทยานิพนธ์ปริญญา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต]. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัย ราชภัฏพิบูลสงคราม, 2551
 32. ปาลิตา บัสสาสิงห์. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรม ก้าวร้าวของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 [วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต]. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, 2551
 33. ทวีศิลป์ วิษณุโยธิน. นักเรียนอันธพาล ปัญหาสังคมที่ ต้องรีบแก้ไข. เดลินิวส์ 2547 ม.ค. 17; ชาวโลก ชาวลับ: หน้าพิเศษ
 34. รัตนา ตาบึง. ผลของโปรแกรมการกำกับตนเองต่อการ รับรู้สมรรถนะแห่งตนในการควบคุมพฤติกรรม ก้าวร้าวของเด็กวัยรุ่น [วิทยานิพนธ์ปริญญา พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต]. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2550
 35. ศรีเรือน แก้วกังวาล. จิตวิทยาพัฒนาการชีวิตทุกช่วงวัย. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์, 2540
 36. ภัคดี ปรีชาประพาฬวงศ์. ความสัมพันธ์ระหว่าง รูปแบบการเลี้ยงดูของครอบครัว การเห็นคุณค่า ในตัวเอง วิธีการเผชิญปัญหา และพฤติกรรม ก้าวร้าวของเยาวชนชายในศูนย์ฝึกและอบรมเด็ก และเยาวชนในเขต 3 [วิทยานิพนธ์ปริญญา วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต]. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์, 2550
 37. วิสิทธิ์ คลังสิน. การศึกษาสาเหตุการทะเลาะวิวาท ของนักเรียน/นักศึกษาอาชีวศึกษาประเภทช่าง อุตสาหกรรมในเขตกรุงเทพมหานคร [วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต]. กรุงเทพฯ: สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2539
 38. สถาพร ทิวทอง. อัตมโนทัศน์กับการใช้ความรุนแรง ของนักเรียนอาชีวศึกษา [วิทยานิพนธ์ปริญญา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต]. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, 2547
 39. ทะนงค์ สุขเกษม. ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรม เลี้ยงดู การปฏิบัติตัวของเพื่อนและสื่อ กับ พฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ [วิทยานิพนธ์ปริญญา ศาสตรมหาบัณฑิต]. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัย เชียงใหม่, 2544
 40. Bandura A. The Role of Modeling Processes in Personality Development. The Young Child: Review Research 1967 Feb; 13(1): 203
 41. Kaplan HI, Sadock BJ. Synopsis of Psychiatry: Behavioral Sciences Clinical Psychiatry. 6th ed. New York: University of Michigan, 1991
 42. สุชา จันทน์เอม. จิตวิทยาพัฒนาการ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช, 2542
 43. ประไพพรรณ ภูมิวุฒิสาร. จิตวิทยาวัยรุ่น. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530